

KANIT YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Sakıp ŞEKER Sicil No : 861 Mühür No: 898 Ankara YMM Odası
Adres : Ahlatlıbel Mah. 1822. Sok. No:70 Çankaya/ ANKARA Tel : (312) 417 05 96 - 489 20 18
Vergi Dairesi : Doğanbey Vergi Kimlik No : 4960640814 Fax: (312) 417 66 73
Web: www.kanitymm.com.tr E-mail : sakipseker@kanitymm.com.tr

Ankara, 22.10.2024

SİRKÜLER NO: 2024/20

FATURA VE BENZERİ BELGELERİ ALMAYAN VE VERMEYENLERE KESİLECEK ÖZEL USULSÜZLÜK CEZALARI ARTIRIMLI OLARAK UYGULANACAK

19.10.2024 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 571 nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 7524 sayılı Kanun ile VUK'da yapılan düzenlemeler konusundaki açıklamalara ve örnek uygulamalara yer verilmiştir. Yapılan düzenlemelere göre özellikle fatura ve benzeri belgeler ile perakende satış fişlerini vermeyen ve almayanlar hakkında uygulanacak özel usulsüzlük cezalarının alt limiti **10.000 TL** olmak üzere önemli ölçüde artırılmış olup, söz konusu usulsüzlük fiillerinin tekrarlanması halinde söz konusu cezaların artırımı olarak uygulanması öngörülmüştür. Artırımı ceza uygulaması 7524 sayılı Kanunun yayım tarihi olan **2/8/2024 tarihinden itibaren işlenen fiil** ve tespitler için uygulanacaktır. Yapılan düzenlemeler ile fatura ve benzeri belgeleri almayan ve vergi mükellefiyeti bulunmayanlara da her bir fiil için **5.000 TL**'den az olmamak üzere özel usulsüzlük cezası kesilebilecektir. VUK'un 353. Maddesine göre kesilecek özel usulsüzlük cezalarının alt limitleri mükellef grupları itibarıyla aşağıdaki gibi tespit edilmiştir.

1. Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında 20.000 Türk Lirası, (Kurumlar vergisi mükellefleri dahil)

2. İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında 10.000 Türk Lirası,

3. Yukarıdaki bentlerde yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında 5.000 Türk Lirası,

7524 sayılı Kanun ile usulsüzlük cezaları konusunda Vergi Usul Kanuna aşağıdaki 2 Sayılı cetvel eklenmiştir:

2 Sayılı Cetvel		
	353 üncü Maddenin Birinci Fıkrasının (1) Numaralı Bendi Ceza Miktarı (Asgari-TL)	353 üncü Maddenin Birinci Fıkrasının (2) Numaralı Bendi Ceza Miktarı (TL)
2. Tespit	20.000	20.000
3. Tespit	30.000	30.000
4. Tespit	40.000	40.000
5. Tespit	50.000	50.000
6. ve Sonraki Tespitler	100.000	100.000

Yukarıda belirtilen usulsüzlük cezaları 2024 yılı için uygulanacak cezalar olup, her yıl yeniden değerlendirilerek artırılacaktır.

571 Nolu VUK Genel Tebliğinde konuyla ilgili geniş açıklamalara ve uygulamaya ilişkin örnek olaylara yer verilmiştir.

I- Aynı Yıl İçinde Aynı Türden Birden Fazla Tespit Yapılması Halinde İkinci Ve İzleyen Tespitlerde Özel Usulsüzlük Cezaları Artırımlı Olarak Uygulanacaktır

1.) Fatura ve benzeri belgelerin düzenlenmediğinin tespiti halinde artırımlı ceza uygulaması

VUK'un 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının 1 nolu bendinde, "Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere, verilmesi ve alınması icabeden fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu ile serbest meslek makbuzlarının verilmemesi, alınmaması, düzenlenen bu belgelerde gerçek meblağdan farklı meblağlara yer verilmesi, bu belgelerin elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlenmesi ya da bu Kanununun 227, 231 ve 234 üncü maddelerine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde; bu belgeleri düzenlemek ve almak zorunda olanların her birine, her bir belge için bir takvim yılı içinde **ilk tespit**te **10.000 Türk lirasından**, sonraki tespitlerde Kanuna bağlı 2 sayılı cetvelde yer alan tutarlardan aşağı olmamak üzere bu belgelere yazılması gereken meblağın veya meblağ farkının %10'u nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilir. Tek tespitte aynı neviden birden fazla belgenin düzenlenmediğinin tespit edilmesi durumunda her bir belge için ayrı ayrı ceza kesilir ancak bu tespit, bu bent uyarınca kesilecek ceza uygulamasında, Kanuna bağlı 2 sayılı cetvelde yer alan tespit sayısının belirlenmesinde bir adet tespit olarak değerlendirilir. Şu kadar ki, bu bentte yer alan özel usulsüzlük cezasına tabi fiillerin, belgeleri almak zorunda olanlar tarafından, idarenin bilgisine girmeden önce belgenin düzenlenmesi gereken süreyi takip eden **beş iş günü** içerisinde idareye bildirilmesi durumunda, alıcı adına özel usulsüzlük cezası kesilmez. Bu bent kapsamındaki belgelerin düzenlenmediğinin belgeyi almak zorunda olanlar tarafından, idarenin bilgisine girmeden önce belgenin düzenlenmesi gereken süreyi takip eden **beş iş günü içerisinde** idareye bildirildiği durumlarda, belgeleri düzenlemek zorunda olanlar adına bu bentte yer alan özel usulsüzlük cezası **üç kat olarak uygulanır**. Bu bent kapsamındaki belgeler yerine bu Kanun kapsamında olmayan belgelerin düzenlenmesi halinde, belgeleri düzenlemek zorunda olanlar adına bu bentte yer alan özel usulsüzlük cezası iki kat olarak uygulanır. Bu bent kapsamındaki belgelerin yerine bu Kanun kapsamında olmayan belgelerin düzenlendiğinin belgeyi almak zorunda olanlar tarafından **beş iş günü içerisinde** idareye bildirildiği durumlarda, söz konusu belgeleri düzenleyenler adına bu bentte yer alan cezalar **altı kat** olarak uygulanır.

Bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak tespit olunan yukarıda yazılı özel usulsüzlükler için kesilecek cezanın toplamı 10 milyon Türk lirasını geçemez" denilmektedir.

2.) Perakende Satış Fişi, Ödeme Kaydedici Cihaz Fişi Ve Benzeri Belgelerin Düzenlenmediğinin Tespiti Halinde Artırımlı Ceza Uygulaması

VUK'un 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının 2 nolu bendinde, "elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ile Maliye Bakanlığınca düzenlenme zorunluluğu getirilen belgelerin; düzenlenmediğinin, kullanılmadığının, bulundurulmadığının, düzenlenen belgelerin aslı ile örneğinde farklı meblağlara yer verildiğinin, gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğinin veya elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlendiğinin tespiti ya da bu belgelerin bu Kanununun 227 nci maddesine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde, her bir belge için bir takvim yılında ilk tespitte **10.000** Türk lirası, sonraki tespitlerde Kanuna bağlı 2 sayılı cetvelde yer alan tutarlarda özel usulsüzlük cezası kesilir. Tek tespitte aynı neviden birden fazla belgenin düzenlenmediğinin tespit edilmesi durumunda her bir belge için ayrı ayrı ceza kesilir ancak bu tespit, bu bent uyarınca kesilecek ceza uygulamasında, Kanuna bağlı 2 sayılı cetvelde yer alan tespit sayısının belirlenmesinde bir adet tespit olarak değerlendirilir. Bu bent kapsamındaki belgelerin düzenlenmediğinin belge muhteviyatı işlemin muhatapları tarafından, idarenin bilgisine girmeden önce belgenin düzenlenmesi gereken süreyi takip eden **beş iş günü** içerisinde idareye bildirilmesi durumunda, belgeleri düzenlemek zorunda olanlar adına bu bentte yer alan özel usulsüzlük cezası **üç kat** olarak uygulanır. Bu bent kapsamındaki belgeler yerine bu Kanun kapsamında olmayan belgelerin düzenlenmesi halinde, belgeleri düzenlemek zorunda olanlar adına bu bentte yer alan özel usulsüzlük cezası iki kat olarak uygulanır. Bu bent kapsamındaki

belgelerin yerine bu Kanun kapsamında olmayan belgelerin düzenlendiğinin belge muhteviyatı işlemin muhatapları tarafından **beş iş günü** içerisinde idareye bildirildiği durumlarda, söz konusu belgeleri düzenleyenler adına bu bentte yer alan cezalar altı kat olarak uygulanır.

Ancak, her bir belge nevine ilişkin olarak kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı her bir tespit için 1 milyon Türk lirasını, bir takvim yılı içinde ise 10 milyon Türk lirasını geçemez” denilmektedir

3.) Vergi Mükellefiyeti Bulunmayanların Fatura ve Benzeri Belgeler ile Perakende Satış fişi Almamaları Halinde Uygulanacak Özel Usulsüzlük Cezası

VUK’un 353 üncü maddesinin 1. Fıkrasının üçüncü bendinde, “ 232 nci maddenin birinci fıkrasının 1 ila 5 numaralı bentlerinde sayılanlar dışında kalan kişilerin fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihaz fişi ve giriş ve yolcu taşıma biletlerini almadıklarının tespit edilmesi halinde bunlara her bir belge için 5.000 Türk lirası özel usulsüzlük cezası kesilir. Ancak, bu bent uyarınca kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı bir takvim yılı için 50.000 Türk lirasını geçemez. Şu kadar ki, bu bent kapsamındaki kişiler tarafından, idarenin bilgisine girmeden önce belgenin düzenlenmesi gereken tarihi takip eden beş iş günü içerisinde belgenin düzenlenmediğinin idareye bildirilmesi durumunda, bunlar adına özel usulsüzlük cezası kesilmez” denilmektedir.

II- Mükellefiyet Kaydı Yaptırmaksızın Faaliyet Gösterenlere Vergi Ziyayı Cezası %50 Artırmalı Uygulanacaktır

7524 sayılı Kanun ile VUK’un 344 üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle **mükellefiyet tesis ettirmeksizin kayıt dışı faaliyette bulunan** ve bu suretle vergi ziyasına sebebiyet veren mükelleflere kesilecek vergi ziyayı cezasının yüzde elli artırılarak uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Bu kapsamda, kayıt dışı faaliyetleri sonucu gelir elde eden ve bu faaliyetleri ile gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında tutmak suretiyle vergi ziyasına sebebiyet veren mükellefler için vergi ziyayı cezaları 7524 sayılı Kanunun yayımı tarihi olan 2/8/2024 tarihinden itibaren yüzde elli artırımlı uygulanacaktır.

Öte yandan, sonraki dönemlerde vergi dairesinde kayıtlı olarak faaliyet gösteriliyor olsa bile, kayıt dışı faaliyette bulunulan dönemlere yönelik aynı vergi türü ve vergilendirme dönemine ilişkin sonraki bir tarihte yeni bir tarhiyat yapılması durumunda da aynı artırım hükmü tatbik edilecektir. Söz konusu mükellefler hakkında daha sonraki yıllarda kayıtdışı işlemler dışındaki farklardan kaynaklanan vergi farkları için normal oranda (bir kat veya %50 oranında) ceza uygulanacaktır.

III-Cezalarda İndirim ve Uzlaşma

VUK’un 376 ncı maddesinde, mükellef veya vergi sorumlusu; ikmalen, resen veya idarece tarh edilen vergiyi veya vergi farkını ve vergi ziyayı, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının yarısını ihbarnamelerin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde ilgili vergi dairesine başvurarak vadesinde veya 6183 sayılı Kanunda belirtilen türden teminat göstererek vadenin bitmesinden itibaren üç ay içinde ödeyeceğini bildirirse kesilen **cezanın yarısının indirileceği** hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, uzlaşma kapsamına girmeyen (2024 yılı için 23.000 Türk lirasını aşmayan) usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları için **indirim oranı yüzde yetmiş beş** olarak uygulanacaktır.

Haklarında vergi ziyayı cezası uygulanan mükellefler (213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde yazılı fiillerle vergi ziyasına sebebiyet verilmesi halinde kesilen ceza ile bu fiillere iştirak edenlere kesilen ceza ve 370 inci maddesinin (b) fıkrası kapsamında kendilerine ön tespite ilişkin yazı tebliğ edilen mükelleflere mezkûr maddeye göre kesilen ceza hariç) ile kendilerine 2024 yılı için 23.000 Türk lirasını aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezası kesilen mükellefler, vergi/ceza ihbarnamesinin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde **uzlaşma** talep edebileceklerdir.

Saygılarımızla.

Kanıt YMM A.Ş.
Sakıp ŞEKER